

PCA

Etické pasti a pastičky

Jan Holeyšovský

3. Československé symposium PCA
21.11.2009, Žďár nad Sázavou

Vnitřní místo kontroly

- ✓ etické kodexy obecné, paušalizující, externalizované **x** moje vnitřní „organismické“ přesvědčení o správnosti mého počínání
- ✓ cílem terapeutického procesu je větší kongruence klienta tedy i posílení jeho interního místa kontroly **x** ale co, je-li jeho morálka v rozporu s mojí?

Zodpovědnost vůči nikoli za

- ✓ mou roli terapeuta „pomáhající profesi“
můžu (i neuvědoměle) vnímat tak, že mou
odpovědností je pomoci – zbavit klienta
symptomů, negativních emocí, vyřešit jeho
problém – zkrátka navalit na sebe
zodpovědnost za něj. Tím přestávám
důvěřovat jemu a jeho aktualizační
tendenci. Stávám se ne-dosti nebo ne-
nepodmínečně akceptujícím a paradoxně
přestávám pomáhat.

Nezbytné a postačující podmínky

Co když terapeutický proces nefunguje

- ✓ jsem přesvědčen, že jsou **nezbytné a postačující**, hledám problém v mém plnění podmínek a mohu nalézt a odstranit vlastní inkongruence.
- ✓ nejsem přesvědčen a zapojím obranu: jsou **nezbytné ale ne postačující** a budu hledat, další nástroje či techniky, ale nenaplním podmínky.

Nezbytné a postačující podmínky

Empatie

- ✓ nesouhlas – je těžké vcítit se do názorů a postojů s nimiž nesouhlasím
- ✓ obava z posilování negativních emocí, prohlubování patologie
- ✓ ochrana sebe před zahlcením emocí – naložit si cizí kříž

Nezbytné a postačující podmínky

Kongruence

- ✓ Víím, že mám být sám sebou. Jelikož chci být dobrý terapeut, pak mě ohrožuje představa, že bych byl nekongruentní. Jelikož mě ohrožuje, nasadím obranu – popření. Tím pádem ovšem setrvávám v inkongruenci.

Nezbytné a postačující podmínky

Bezpodmínečné přijetí

- ✓ jak dokážu akceptovat někoho, jehož činy jsou v příkrém rozporu s mými hodnotami? (násilný pedofil) nebo s mými předsudky?
- ✓ viz výše – Vím, že mám být sám bezpodmínečně přijímající. Když mě někdo dráždí a nedokážu ho akceptovat, nasadím obranu a jsem nekongruentní.
- ✓ když mě někdo dráždí mám ho odmítnout? haló efekt přejde s postupem empatie
- ✓ souhlas = potvrzení patologie, je těžké nesouhlasit a přitom přijímat

Nezbytné a postačující podmínky

Bezpodmínečné přijetí

- ✓ meze přijetí a překračování hranic:
 - nezaměňovat osobní sympatie či erotickou náklonnost za přijetí
 - přijímat neznamená vyhovět vždy a všude
 - přijímat neznamená zaměňovat terapeutický vztah s osobním - „hraniční klienti“ nám v tom dávají zabrat